

TÜYİD - YATIRIMCI İLİŞKİLERİ DERNEĞİ
&
MKK - MERKEZİ KAYIT KURULUŞU
İŐBİRLİĐİYLE

BORSA TRENDLERİ RAPORU

Sayı XV: Ocak – Aralık 2015

15 Ocak 2016

Değerli Okuyucularımız,

Halka arzlar, endeks bazında piyasa değerleri, halka açıklık oranları, işlem hacimleri ile yatırımcı türleri bazında dağılım ve performanslarını detaylı olarak incelemenize imkân tanıyan Borsa Trendleri Raporumuzun 2015 yılını kapsayan onbeşinci sayısı ile karşınızdayız.

2015 yılında halka arzlarda bir azalma görülürken, toplam 6 halka arzdan 119 milyon TL hasılat edilmiştir. Halka arz edilen şirketlerin daha çok yerli yatırımcılardan ilgi gördüğü gözlenmiştir.

Yılsonu itibarıyla BIST'te işlem gören toplam 308 şirketin piyasa değeri 2015 yılında TL bazında %13, ABD doları bazında ise %30 düşmüştür. Küresel piyasalar açısından oldukça zorlu geçen ve risk iştahının önemli ölçüde dalgalandığı 2015 yılında Borsa İstanbul'da net yabancı satışı 2,5 milyar ABD dolarına ulaşmıştır. Yıl boyunca 852 milyon ABD doları ile sadece ikinci çeyrekte net yabancı alımı gerçekleşirken, son çeyrekte 1,6 milyar ABD doları ile yılın en yüksek net satışı gerçekleşmiştir.

İşlem hacmi TL bazında %18 artarken, yabancıların işlem hacmindeki payı %22, piyasa değerindeki payı ise %62 olmuştur.

2015'te BIST100'deki elde tutma süreleri kısalmış, yabancı yatırımcılar için 230 gün, yerli yatırımcılar içinse 33 gün olarak gerçekleşmiştir.

Kasım 2015 itibarıyla %196'lık pay piyasası işlem devir hızıyla Dünya Borsalar Federasyonu'na üye borsalar arasında 4'üncü sırada yer alan Borsa İstanbul, dünyanın en likit borsaları arasında yer almayı sürdürmüştür.

Bir sonraki rapor dönemine kadar verimli çalışmalar dileriz,

MKK Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Üyesi

Doç. Dr. Yakup ERGİNCAN

TÜYİD Yatırımcı İlişkileri Derneği Başkanı

Özge Bulut MARAŞLI

ENDEKSLERDE GÖRÜLEN ŞİRKET SAYILARINA İLİŞKİN AÇIKLAMA

Borsa İstanbul'un yaptığı bir düzenlemeye göre BIST Pay Endeksleri Temel Kurallarının "2.9 Kapsam Dışı Paylar" maddesinde yer alan, " C listesinde yer alan paylar ile D listesi'nde yer alan paylardan Gelişen İşletmeler Piyasası'nda işlem görenler BIST KOBİ Sanayi Endeksi hariç BIST Pay Endekslerinin hiçbirine dahil edilmez" hükmü gereği, 02.01.2015 tarihinden itibaren C veya D listesine alınan paylar, BIST KOBİ Sanayi Endeksi hariç bulundukları diğer endekslerden çıkartılmıştır. Endekslerden çıkartılacak paylar ve çıkartılacakları endeksler aşağıdaki linkte yer almaktadır.

<http://www.kap.gov.tr/bildirim-sorgulari/bildirim-detayi.aspx?id=404597>

Bu sebeple 2014 yıl sonu itibariyle görülen endekslerde bulunan şirket adetlerinde 2015'in ilk ve ikinci çeyreği sonu itibariyle ciddi farklılıklar göze çarpmaktadır.

Yasal Uyarı: Borsa İstanbul'da işlem gören hisse senetlerine ilişkin önemli istatistikler bulabileceğiniz bu raporda yer alan değerlendirme ve bilgiler MKK tarafından açıklanan veriler esas alınarak hazırlanmıştır. Yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir ve sermaye piyasasındaki alım satım kararlarınızı destekleyecek yeterli bilgiyi içermeyebilir. Burada yer alan veriler ve bilgilerin tam ve doğru olduğu garanti edilemez; içerik, haber verilmeksizin değiştirilebilir. Tüm veriler, güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan alınmıştır. Bu kaynakların kullanılması nedeni ile ortaya çıkabilecek hatalardan MKK ve TÜYİD sorumlu değildir.

Raporun hazırlanmasını sağlayan Merkezi Kayıt Kuruluşu (MKK) Dış İlişkiler ve Raporlama Müdürlüğü Müdürü Özgür Uysal, Müdür Yardımcısı Levent Ürgenç, Kıdemli Uzman Dr. Fatih Kiraz, TÜYİD Yayın Grubu Başkanı Aslı Selçuk ve TÜYİD Üyesi Eren Öner'e teşekkürlerimizi sunarız.

İÇİNDEKİLER

1. HALKA ARZLAR VE ENDEKS BAZINDA DAĞILIM	5
3. PİYASA DEĞERLERİ	7
4. İŞLEM HACİMLERİ	8
5. YABANCI İŞLEMLERİ – NET GİRİŞ ÇIKIŞLAR	10
6. UYRUK BAZINDA İŞLEM HACMİ DAĞILIMI	12
7. UYRUK BAZINDA YATIRIMCI SAYISI VE PİYASA DEĞERİ	14
8. ENDEKS VE UYRUK BAZINDA YATIRIMCI SAYILARI	15
9. ENDEKS VE UYRUK BAZINDA PORTFÖY DEĞERLERİ	16
10. YABANCI YATIRIMCILARIN PORTFÖY DEĞERİ VE YATIRIMCI SAYISI SIRALAMASI	17
11. HİSSE SENETLERİNİ ELDE TUTMA SÜRELERİ	18
12. MENKUL KIYMET BAZINDA YATIRIMCI SAYISI VE PİYASA DEĞERİ	19
13. RİSK İŞTAHI ENDEKSİ	20

1. Halka Arzlar Ve Endeks Bazında Dağılım

2015 yılında Borsa İstanbul Pay ve Gelişen İşletmeler Piyasası'nda 6 adet halka arz gerçekleşmiş ve toplam 119 milyon TL hasılat elde edilmiştir.

Endeks Bazında Şirket Sayısı	2013	2014	2015
BIST BANKA	16	15	11
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	40	39	37
BIST TİCARET	21	22	20
BIST HİZMETLER	64	61	58
BIST MALİ	105	104	87
BIST SİNAİ	171	171	149
BIST TEKNOLOJİ	16	15	14
BIST TÜM	356	351	308

2015 yılında geçmiş yılların aksine Borsa İstanbul Pay ve Gelişen İşletmeler Piyasası'nda halka arz edilen şirket sayısında ve elde edilen gelirde ciddi bir azalma yaşanmıştır. 2014 yılında 9 adet halka arzdan 690 milyon TL hasılat elde edilirken, 2015 yılında toplam 6 halka arzdan 119 milyon TL hasılat edilmiştir. Son yıllardaki bu trendde düşük borçlanma maliyeti ve iç piyasada yaşanan dalgalanmaların büyük etkisi olduğu gözlenmektedir. Halka arz edilen şirketlerin nispeten küçük sermayeli olması sebebiyle daha çok yerli yatırımcılardan ilgi gördüğünü anlıyoruz. Öte yandan, BIST TÜM'de işlem gören hisse adedi de 2014 yılına göre azalarak 308 adet olmuştur.

Şirketin Ünvanı	Halka Arz Oranı	Nominal Tutar	Toplam	Toplam	İlk İşlem	Satınalan Yatırımcı Sayısı	
Birincil Halka Arzlar	(%)	(TL)	Hasılat (TL)	Hasılat (ABD doları)	Tarihi	Yurt içi	Yurt dışı
Hedef Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş.	74.75	14,950,000	23,172,500	9,911,673	03/02/2015	307	-
Senkron Güvenlik ve İletişim Sistemleri A.Ş.	40.00	2,680,000	14,070,000	6,018,221	04/03/2015	199	-
Özerden Plastik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	19.98	1,750,000	4,742,500	1,921,830	18/02/2015	114	
Bantaş Bandırma Ambalaj San.ve Tic. A.Ş.	40	8,500,000	20,400,000	3,198,013	18/05/2015	729	3
Seyitler Kimya Sanayi A.Ş.	21	1,800,000	5,040,000	1,823,840	03/08/2015	109	
Verusaturk Girişim Sermayesi Yat. Ort. A.Ş.	42	22,000,000	51,920,000	17,958,562	17/11/2015	458	1

Kaynak: Borsa İstanbul - <http://borsaistanbul.com/veriler/verileralt/halka-arz-verileri>

2. Halka Açıklık Oranları

2013-2015 yılları arasında Borsa İstanbul'un halka açıklık oranı 2,17 puan artarak %40,74 seviyesine ulaşmıştır. Aynı dönemde fiili dolaşım ise 1,62 puan artmış ve %30,97'ye ulaşmıştır.

	HALKA AÇIKLIK ORANI			HALKA AÇIKLIK ORANI (FİİLİ DOLAŞIM)		
ENDEKS	2013	2014	2015	2013	2014	2015
BIST BANKA	42.30%	42.12%	46.24%	32.89%	32.37%	34.93%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	37.32%	39.30%	41.35%	31.36%	30.92%	30.22%
BIST TİCARET	49.98%	50.67%	51.20%	43.16%	37.65%	36.93%
BIST 30	38.07%	39.25%	40.38%	34.37%	33.94%	36.39%
BIST 50	36.89%	38.87%	39.89%	33.07%	33.11%	35.31%
BIST 100	38.34%	39.54%	40.08%	32.09%	31.51%	33.81%
BIST HİZMETLER	33.50%	34.61%	36.36%	27.79%	27.09%	29.23%
BIST MALİ	41.27%	41.72%	44.69%	32.02%	31.88%	33.70%
BIST SİNAİ	38.63%	39.61%	39.06%	26.53%	27.89%	28.95%
BIST TEKNOLOJİ	22.59%	24.13%	24.71%	19.51%	20.06%	19.88%
BIST TÜM	38.57%	39.34%	40.74%	29.35%	29.55%	30.97%

2013-2015 yılları arasında Borsa İstanbul'un halka açıklık oranı 2,17 puan artarak %40,74 seviyesine ulaşmıştır. Aynı dönemde fiili dolaşım ise 1,62 puan artmış ve %30,97'ye ulaşmıştır.

2013 ve 2014'te olduğu gibi 2015 yılında da en yüksek halka açıklık ve fiili dolaşım oranının BIST Ticaret endeksinde olduğu görülmektedir. BIST Banka endeksi BIST Ticaret endeksinden sonra en yüksek halka açıklığa sahip olan ikinci endekstir. Endeks bazında yıllar itibariyle karşılaştırma yaptığımızda halka açıklık oranı en fazla 4,12 puan ile BIST Banka endeksinde artmıştır.

Fiili dolaşım verileri incelendiğinde ise halka açıklığının 2015'te BIST Banka, BIST Sınai ve BIST Mali'de arttığı, BIST Ticaret, BIST Holding ve Yatırım ile BIST Teknoloji endekslerinde hafif azaldığı görülmektedir.

Not: Sermaye Piyasası Kurulu, Ekim 2014'te aldığı bir karar ile, fiili dolaşımdaki pay oranı kavramı dışında tutulan "Şirket sermayesinin %5 ve daha fazlasına sahip olan gerçek ve tüzel kişi ortakların sahip olduğu pay" tanımını 02.01.2015 tarihinden itibaren %10'a yükseltmiştir. Bu değişiklik, fiili dolaşımda pay miktarlarının artmasına katkıda bulunmuştur.

3. Piyasa Değerleri

Borsa İstanbul şirketlerinin piyasa değeri 2015 yılında TL bazında %13, ABD doları bazında ise %30 düşüş göstermiştir.

MİLYON TL	31.12.2014	31.12.2015	Yıllık Değişim
BIST BANKA	184,747	138,078	-25%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	86,196	79,786	-7%
BIST TİCARET	32,636	33,746	3%
BIST 30	421,036	346,491	-18%
BIST 50	481,254	397,132	-17%
BIST 100	537,645	452,541	-16%
BIST HİZMETLER	135,188	114,884	-15%
BIST MALİ	300,906	246,538	-18%
BIST SİNAİ	175,161	167,447	-4%
BIST TEKNOLOJİ	8,270	11,741	42%
BIST TÜM	619,526	540,544	-13%

MİLYON ABD DOLARI	31.12.2014	31.12.2015	Yıllık Değişim
BIST BANKA	79,396	47,318	-40%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	37,043	27,342	-26%
BIST TİCARET	14,025	11,564	-18%
BIST 30	180,943	118,739	-34%
BIST 50	206,822	136,093	-34%
BIST 100	231,056	155,081	-33%
BIST HİZMETLER	58,098	39,370	-32%
BIST MALİ	129,316	84,486	-35%
BIST SİNAİ	75,277	57,382	-24%
BIST TEKNOLOJİ	3,554	4,024	13%
BIST TÜM	266,245	185,238	-30%

2015 küresel piyasalar açısından oldukça zorlu geçmiştir. Yıl boyunca petrol ve emtia fiyatlarının seyri, Fed'in faiz artırımına ilişkin beklentiler ve jeopolitik riskler

piyasaların yönünü belirlerken, kurlarda ve piyasalarda ciddi dalgalanmalar yaşanmıştır. Gelişen piyasa para birimleri, ABD doları karşısında önemli ölçüde zayıflamıştır. Fed'in Aralık ayında gösterge faizini 25 baz puan artırması sonrasında piyasalar ralli yaparken, iyimserlik kısa sürmüş ve piyasalar Çin'e ve küresel büyümeye ilişkin endişelere odaklanmıştır. Yurt içinde seçimler ana gündem maddesini oluştururken, Türk Lirası ABD doları karşısında %25, euro karşısında ise %12 değer kaybetmiştir.

MSCI World endeksi 2 senelik yükselişin ardından 2015 yılını %0,32'lik bir düşüşle tamamlarken, MSCI Emerging Markets endeksi %14,9 azalmış ve 3 yıl üst üste düşmüştür. Türkiye'nin %8,5 payla temsil edildiği MSCI EM EMEA endeksi ise %20 düşmüştür.

Azalan risk iştahı Borsa İstanbul'da da etkisini göstermiştir. BIST Tüm piyasa değeri ABD doları bazında 2014 yılına göre %30 değer kaybetmiştir. En yüksek değer kaybı %40 ile BIST Banka endeksinde görülürken, tek artış %13 ile BIST Teknoloji endeksinde yaşanmıştır.

4. İşlem Hacimleri

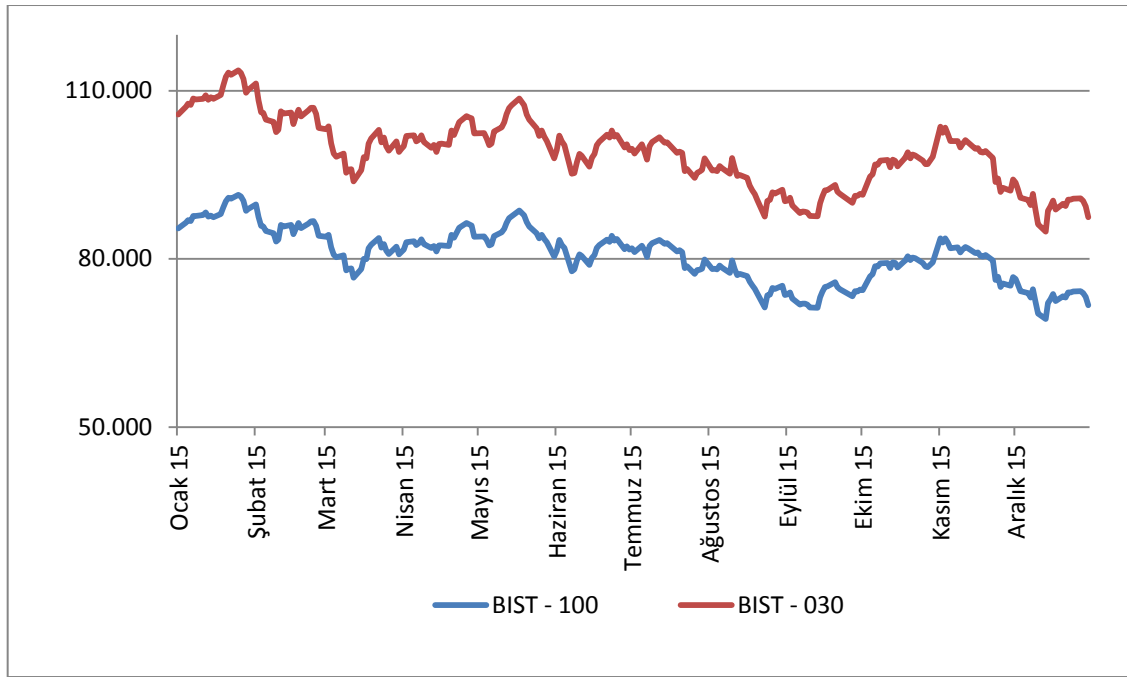
NOMİNAL DEĞER (Milyon)	2012	2013	2014	2015	2013-2014 Değişim	2014-2015 Değişim
BIST BANKA	49,836	53,658	63,367	67,264	18%	6%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	29,943	35,560	23,855	23,608	-33%	-1%
BIST TİCARET	3,219	2,746	4,152	5,325	51%	28%
BIST 30	94,325	107,193	110,874	110,829	3%	0%
BIST 50	105,586	119,081	126,564	128,203	6%	1%
BIST 100	125,447	142,490	151,813	155,893	7%	3%
BIST HİZMETLER	17,874	24,133	28,191	30,274	17%	7%
BIST MALİ	95,760	106,606	106,933	106,253	0%	-1%
BIST SİNAİ	45,339	49,359	47,769	47,500	-3%	-1%
BIST TEKNOLOJİ	1,678	2,001	1,540	3,129	-23%	103%
BIST TÜM	160,650	182,100	184,626	187,105	1%	1%

MİLYON TL	2012	2013	2014	2015	2013-2014 Değişim	2014-2015 Değişim
BIST BANKA	256,382	358,733	423,539	467,838	18%	10%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	50,605	79,875	59,804	74,102	-25%	24%
BIST TİCARET	20,490	22,075	23,754	32,643	8%	37%
BIST 30	407,899	592,408	678,947	737,413	15%	9%
BIST 50	473,273	639,540	723,277	811,769	13%	12%
BIST 100	523,392	712,684	792,901	929,040	11%	17%
BIST HİZMETLER	83,579	130,391	157,048	175,693	20%	12%
BIST MALİ	337,139	475,841	524,133	577,225	10%	10%
BIST SİNAİ	167,952	183,384	171,405	234,191	-7%	37%
BIST TEKNOLOJİ	17,543	9,483	6,648	23,430	-30%	252%
BIST TÜM	606,213	799,099	859,590	1,010,456	8%	18%

MİLYON ABD DOLARI	2012	2013	2014	2015	2013-2014 Değişim	2014-2015 Değişim
BIST BANKA	143,151	188,643	193,631	173,736	3%	-10%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	28,286	42,521	27,300	27,700	-36%	1%
BIST TİCARET	11,458	11,621	10,858	12,087	-7%	11%
BIST 30	227,855	311,951	310,256	273,765	-1%	-12%
BIST 50	264,410	337,058	330,460	301,304	-2%	-9%
BIST 100	292,478	375,740	362,229	345,385	-4%	-5%
BIST HİZMETLER	46,746	68,834	71,695	65,178	4%	-9%
BIST MALİ	188,310	250,323	239,599	214,599	-4%	-10%
BIST SİNAİ	93,950	97,238	78,263	87,290	-20%	12%
BIST TEKNOLOJİ	9,802	5,091	3,046	8,714	-40%	186%
BIST TÜM	338,808	421,486	392,770	375,753	-7%	-4%

**Borsa
İstanbul'un
işlem hacmi
2015 yılında da
yükselişine
devam ederken
TL bazında %18
artmıştır, ABD
doları bazında
%4 azalmıştır.**

2015 yılında işlem hacmi nominal olarak ve TL bazında artışını sürdürürken bu yükselişe en fazla katkısı yapan BIST Sınai ve BIST Banka endeksleri olmuştur. Yılın tamamında seçimler, jeopolitik riskler ve küresel gündem risk iştahını etkilerken, yüksek volatilitte işlem hacimlerini artırmıştır. TL bazında %18 artan BIST TÜM işlem hacmi, ABD doları karşısında %4 düşmüştür. TL işlem hacminde en yüksek artış, düşük baz yılının da etkisiyle, %252 ile BIST Teknoloji endeksinde görülmüştür.

Kasım 2015 itibarıyla %196'lık pay piyasası işlem devir hızıyla Dünya Borsalar Federasyonu'na üye borsalar arasında 4'üncü sırada yer alan Borsa İstanbul, dünyanın en likit borsaları arasında yer almaktadır. (Kaynak: <http://www.world-exchanges.org/>)

5. Yabancı İşlemleri – Net Giriş Çıkışlar

2015 yılında Borsa İstanbul'da sadece 2. Çeyrekte net yabancı girişi görülürken, yılın tamamında 2,5 milyar ABD doları net çıkış gerçekleşmiştir.

MİLYON ABD DOLARI	2012	2013	2014	2015
BIST BANKA	2,194	(1,221)	1,048	(1,542)
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	211	496	239	27
BIST TİCARET	164	(1)	(9)	(25)
BIST 30	3,021	(905)	1,784	(2,553)
BIST 50	5,024	(953)	1,963	(2,794)
BIST 100	5,389	(572)	2,058	(2,739)
BIST HİZMETLER	659	109	233	(675)
BIST MALİ	2,707	(916)	1,430	(1,500)
BIST SİNAİ	2,013	395	535	(361)
BIST TEKNOLOJİ	38	(7)	78	34
BIST TÜM	5,407	(418)	2,287	(2,503)

Aylık bazda en yüksek net alış 537 milyon ABD doları ile Nisan'da, en yüksek net satış ise 1,1 milyar ABD doları ile Kasım'da görülmüştür.

Kasım'daki aylık çıkış üçüncü çeyreğin tümündeki net çıkıştan daha yüksek olmuştur

2015 yılında Borsa İstanbul'da net yabancı satışı 2,5 milyar ABD dolarına ulaşmıştır. Yıl boyunca 852 milyon ABD doları ile sadece ikinci çeyrekte net yabancı alımı gerçekleşirken, son çeyrekte 1,6 milyar ABD doları ile yılın en yüksek net satışı gerçekleşmiştir. İkinci çeyrekte tüm endekslere net yabancı girişi olmuştur.

MİLYON ABD DOLARI	1. Çeyrek	2. Çeyrek	3. Çeyrek	4. Çeyrek	Toplam
BIST TÜM	-815	852	-937	-1.603	-2.503
BIST 100	-840	476	-935	-1.441	-2.739
BIST 30	-879	480	-817	-1.337	-2.553
BIST 50	-929	466	-944	-1.387	-2.794
BIST SİNAİ	-97	136	-113	-287	-361
BIST HİZMETLER	-461	316	-131	-400	-675
BIST MALİ	-267	377	-691	-917	-1.500
BIST TEKNOLOJİ	9	24	-2	3	34
BIST TİCARET	-11	3	-4	-14	-25
BIST BANKA	-447	60	-650	-505	-1.542
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	99	340	-40	-371	27

En yüksek çıkış en fazla işlem hacmine ve derinliğe sahip olan BIST Banka endeksinde görülürken, BIST Holding ve Yatırım ile BIST Teknoloji endeksleri yılı net yabancı girişiyle tamamlamıştır. BIST Holding ve Yatırım endeksi 4 yıl üst üste net yabancı alımı yapılan tek endeks olmuştur. Son üç yıldır net yabancı girişi görülen BIST Hizmetler ve BIST Sınai endeksleri ise bu yılı sırasıyla 675 milyon ABD doları ve 361 milyon ABD doları net çıkışla tamamlamıştır.

MİLYON ABD DOLARI	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Toplam
BIST TÜM	409	-724	-500	537	17	298	-247	-459	-231	170	-1.135	-638	-2.503
BIST 100	383	-740	-482	529	-11	-42	-265	-451	-218	177	-1.077	-541	-2.739
BIST 30	397	-715	-561	488	16	-24	-236	-394	-188	182	-1.037	-482	-2.553
BIST 50	373	-735	-568	479	18	-31	-275	-445	-224	177	-1.045	-518	-2.794
BIST SİNAİ	-84	-25	12	109	-16	43	-81	-27	-5	66	-187	-166	-361
BIST HİZMETLER	-138	-253	-70	202	77	37	44	-158	-16	-4	-277	-118	-675
BIST MALİ	631	-456	-442	214	-48	211	-221	-267	-204	110	-683	-346	-1.500
BIST TEKNOLOJİ	0,3	9	-0,1	12	5	7	11	-7	-6	-2	13	-8	34
BIST TİCARET	28	-25	-15	9	-0,3	-5	-15	-7	18	19	-9	-24	-25
BIST BANKA	485	-472	-460	159	-8	-91	-180	-251	-220	77	-433	-149	-1.542
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	63	-4	39	35	-37	342	-30	-19	9	8	-194	-186	27

BIST Holding ve Yatırım endeksi 4 yıl üst üste net yabancı alımı yapılan tek endeks olmuştur.

Aylık bazda en yüksek net alış 537 milyon ABD doları ile Nisan'da, en yüksek net satış ise 1,1 milyar ABD doları ile Kasım'da görülmüştür. Kasım'daki aylık çıkış üçüncü çeyreğin tümündeki net çıkıştan daha yüksek olmuştur. Bu çıkış BIST Hizmetler ve BIST Teknoloji endekslerinde Nisan-Temmuz döneminde aralıksız net alış görülmüştür.

6. Uyruk Bazında İşlem Hacmi Dağılımı

ENDEKS	2015		2014		2015 4. Çeyrek		2015 3. Çeyrek		2015 2. Çeyrek		2015 1. Çeyrek	
	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli
BIST-TÜM	22%	78%	20%	80%	22%	78%	23%	77%	21%	79%	23%	77%
BIST -030	27%	73%	24%	76%	26%	74%	28%	72%	27%	73%	29%	71%
BIST -050	26%	74%	23%	77%	24%	76%	27%	73%	25%	75%	28%	72%
BIST -100	24%	76%	22%	78%	23%	77%	24%	76%	23%	77%	25%	75%
BIST SİNAİ	19%	81%	17%	83%	19%	81%	23%	77%	16%	84%	17%	83%
BIST HİZMETLER	24%	76%	20%	80%	22%	78%	25%	75%	23%	77%	25%	75%
BIST TİCARET	28%	72%	26%	74%	37%	63%	25%	75%	20%	80%	30%	70%
BIST MALİ	24%	76%	22%	78%	23%	77%	23%	77%	23%	77%	26%	74%
BIST BANKA	23%	77%	21%	79%	21%	79%	22%	78%	22%	78%	26%	74%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	31%	69%	27%	73%	37%	63%	30%	70%	28%	72%	28%	72%
BIST TEKNOLOJİ	6%	94%	7%	93%	10%	90%	5%	95%	6%	94%	5%	95%

2015 yılında Borsa İstanbul'da işlem hacminin %78'i yerli yatırımcılar tarafından gerçekleştirilmiştir.

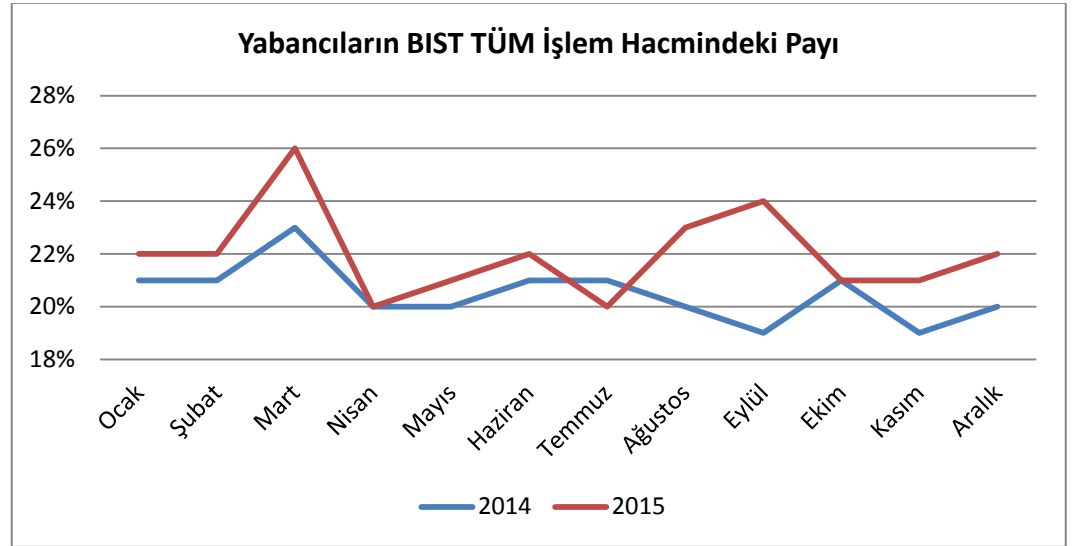
2015 yılında yabancıların BIST Tüm işlem hacmindeki payı %22 seviyesinde gerçekleşmiştir. Yıl içinde en yüksek yabancı işlem hacmi %23,30 ile ilk çeyrekte gerçekleşirken, en düşük hacim de %20,98 ile ikinci çeyrekte görülmüştür. Son çeyrekte ise %21,51 seviyesinde gerçekleşerek üçüncü çeyrekteki %22,58 seviyesine göre azalmıştır. Yılın en yüksek ve en düşük seviyelerine %26,15 ile Mart'ta ve %19,92 ile Nisan'da ulaşılmıştır. Bir önceki yıl en düşük ve en yüksek seviyeler %18,82 ve %22,72 olarak gerçekleşmişti.

Yıl boyunca yabancıların en yüksek işlem hacmi %29 ile BIST Holding ve Yatırım'da, en düşük işlem hacmi ise %5 ile BIST Teknoloji'de gerçekleşmiştir.

Son çeyrekte Ticaret, Hizmetler ve Holding ve Yatırım endekslerindeki yabancı payı artışı dikkat çekmektedir.

2015'te bir önceki yıla göre yabancı işlem payı BIST Teknoloji'de azalırken, en fazla BIST Hizmetler ve BIST Holding ve Yatırım olmak üzere tüm endekslerde yükselmiştir. Son çeyrekte ise üçüncü çeyreğe göre BIST Ticaret, BIST Holding ve Yatırım ve BIST Teknoloji haricindeki endekslerin yabancı hacminde azalma olmuştur. Bu üç endeksin işlem hacminde ise yabancı payı artışı %12, %7 ve %5 ile dikkat çekmektedir.

Yıl boyunca yabancıların en yüksek işlem hacmi Holding ve Yatırım'da, en düşük işlem hacmi ise Teknoloji'de gerçekleşmiştir.

7. Uyruk Bazında Yatırımcı Sayısı Ve Piyasa Değeri

2015 yılsonu verilerine göre Borsa İstanbul'daki toplam yatırımcı sayısı 1 milyon 59 bin 313 adet olarak gerçekleşirken 2014 yılsonuna göre yerli ve yabancı olmak üzere toplam 16.055 adet azalmıştır. Aralık verileri, Eylül ayına göre yerli ve yabancı kurumsal yatırımcı sayılarındaki azalışa rağmen toplam yatırımcı sayısının arttığını göstermektedir. Yatırımcıların %99'u yerli, %1'i ise yabancı uyrukludur.

Yatırımcı Sayısı		2015	2014	Eylül 2015	2015/2014	Aralık/Eylül
Yerli	Kurumsal	5.625	5.840	5.663	-215	-38
	Bireysel	1.043.953	1.059.633	1.039.246	-15.680	4.707
	Toplam	1.049.578	1.065.473	1.044.909	-15.895	4.669
Yabancı	Kurumsal	3.568	3.713	3.621	-145	-53
	Bireysel	6.167	6.182	6.101	-15	66
	Toplam	9.735	9.895	9.722	-160	13
Toplam		1.059.313	1.075.368	1.054.631	-16.055	4.682

**Aralık itibarıyla
Borsa İstanbul'daki
1 milyon 59 bin
yatırımcının 9.735
adedi yabancıdır.
Adet bazında %1
olan yabancı
yatırımcıların işlem
hacmindeki payı
%22, piyasa
değerindeki payı ise
%62'dir.**

Ocak-Aralık döneminde BIST Tüm işlem hacminde %22 paya sahip olan yabancı yatırımcıların yıl sonu piyasa değerindeki payı %62 olmuştur. Yabancıların elindeki hisse senetlerinin toplam değeri 141 milyar TL seviyesindedir.

Yerli yatırımcıların %99'unu oluşturan bireysel yatırımcılar, yerli portföy değerinin %51'ini elinde bulundurmaktadır.

Yabancı yatırımcılar içinde kurumsal yatırımcıların payı %37 ile yerlilere oranla çok daha yüksektir. Bu grup toplam piyasa değerinin %62'sini, yabancı portföyünün ise tamamına yakını elinde tutmaktadır.

8. Endeks ve Uyruk Bazında Yatırımcı Sayıları

Yatırımcı Sayısı	Ara.15		Eyl.15		Haz.15		Mar.15		Ara.14	
	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli
BIST TÜM	9.528	1.003.135	9.508	997.928	9.544	993.554	9.636	1.012.908	9.749	1.030.692
BIST 100	7.014	822.924	7.055	815.101	7.113	808.043	7.400	834.707	7.448	836.340
BIST 30	6.116	642.533	6.188	639.687	6.201	629.283	6.242	649.836	6.271	643.058
BIST 50	6.518	716.656	6.559	702.455	6.601	694.278	6.658	714.459	6.723	710.181
BIST SİNAİ	4.436	550.608	4.447	546.235	4.447	545.312	4.549	558.060	4.636	569.238
BIST HİZMETLER	3.455	333.648	3.425	325.417	3.457	319.619	3.520	328.039	3.490	319.991
BIST MALİ	7.214	617.685	7.143	614.932	7.254	608.836	7.307	625.688	7.310	642.174
BIST TEKNOLOJİ	548	56.645	511	56.169	513	54.624	516	54.327	508	55.017
BIST TİCARET	1.539	87.795	1.480	88.747	1.456	88.268	1.538	90.705	1.543	85.178
BIST BANKA	3.612	334.402	3.633	330.357	3.758	318.294	3.834	332.877	3.818	337.778
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	4.869	301.607	4.770	300.680	4.766	301.738	4.828	311.324	4.867	316.492

BIST100'deki yabancı yatırımcı sayısı Mart ayında 7.400 ile yılın en üst seviyesine ulaşırken, seneyi 7.104 ile 2015'in en düşük seviyesinde tamamlamıştır.

BIST Tüm'deki yabancı yatırımcı sayısı Şubat ayında 9.642 ile en yüksek, Ağustos ayında 9.491 ile en düşük seviyesini görmüş ve yılı 9.528 ile tamamlamıştır.

BIST100'deki yabancı yatırımcı sayısı ise Mart ayında 7.400 ile yılın en üst seviyesine ulaşırken, seneyi 7.104 ile 2015'in en düşük seviyesinde tamamlamıştır.

2015 sonunda 2014'e göre BIST Teknoloji hariç tüm endekslerde yabancı yatırımcı sayısı azalmıştır. Yerli yatırımcı sayısı ise BIST 50, BIST Hizmetler, BIST Teknoloji ve BIST Ticaret endekslerinde artarken, diğerlerinde azalmıştır.

Aralık ayında yabancı yatırımcı sayıları Eylül'e göre BIST Tüm, BIST 50, BIST Sınai, BIST Banka ve BIST Holding ve Yatırım endekslerinde azalmış, diğerlerinde artmıştır. Yerli yatırımcı adetleri ise sadece BIST Ticaret'te azalmış, diğer tüm endekslerde artmıştır.

9. Endeks ve Uyruk Bazında Portföy Değerleri (Milyar TL)

Portföy Değeri Milyar TL	Ara.15		Eyl.15		Haz.15		Mar.15		Ara.14	
	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli
BIST TÜM	138	82	142	78	156	81	148	86	157	87
BIST 100	119	62	124	59	139	63	138	64	148	65
BIST 30	100	40	107	39	120	40	117	41	124	42
BIST 50	109	50	116	47	131	49	128	50	136	51
BIST SİNAİ	34	31	37	30	40	31	37	32	37	32
BIST HİZMETLER	30	12	33	11	34	11	33	12	36	11
BIST MALİ	72	38	71	36	81	38	77	40	83	43
BIST TEKNOLOJİ	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1
BIST TİCARET	14	3	15	3	14	3	13	3	13	4
BIST BANKA	46	18	44	17	52	17	52	19	57	21
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	20	13	22	12	23	12	19	14	19	14

Yabancı yatırımcılar 2015 yılında BIST 100’de 541 milyon ABD doları net satış gerçekleştirirken endeksteeki yabancı yatırımcı sayısı Aralık ayında yılın en alt seviyesini görmüş, yabancı portföy değeri ise 119 milyar TL ile yılın en düşük seviyesine inmiştir.

Yabancı yatırımcıların sahip olduğu portföy değerleri 2015 sonunda bir önceki yıla göre BIST Teknoloji, BIST Ticaret ve BIST Holding ve Yatırım dışındaki tüm endekslerde azalmıştır. BIST100’deki yabancı portföy değeri Aralık ayında 119 milyar TL ile yılın en düşük seviyesine inmiş ve 2014 yılsonuna göre %19 azalmıştır. Aralık ve Eylül sonu portföy değerleri karşılaştırıldığında ise yabancı portföyünün BIST Mali, BIST Teknoloji ve BIST Banka’da arttığı, diğerlerinde azaldığı gözlenmiştir.

Yıllık bazda yerli portföy BIST Teknoloji ve BIST Hizmetler’de artmıştır. Çeyrek bazda ise BIST Ticaret’teki hafif düşüşün dışında tüm endekslerde yerli portföy artmıştır.

10. Yabancı Yatırımcıların Portföy Değeri ve Yatırımcı Sayısı Sıralaması

	Adres Ülkesi	Portföy Değeri (Milyon TL)	Payı
1	AMERİKA BİRLEŞİK DEV.	42.962	30%
2	BİRLEŞİK KRALLIK	24.749	18%
3	LÜKSEMBURG	11.598	8%
4	HOLLANDA	6.884	5%
5	YUNANİSTAN	6.112	4%
6	İRLANDA	4.604	3%
7	SİNGAPUR	4.542	3%
8	CAYMAN ADALARI	3.977	3%
9	NORVEÇ	3.737	3%
10	KANADA	2.494	2%
	DİĞER	29.547	21%

**ABD’de yerleşik
1.359 adet yatırımcı
toplam yabancı
yatırımların
%30’una, ilk iki
sırada yer alan ABD
ve İngiltere’de
bulunan yatırımcılar
ise %48’ine sahiptir.**

2015’te Borsa İstanbul’da en yüksek portföy değerine sahip ilk üç ülkenin değişmediği ve ABD, İngiltere ve Lüksemburg olduğu görülmektedir. ABD’de yerleşik 1.359 adet yatırımcı toplam yabancı yatırımların %30’una sahipken, ilk iki sırada yer alan ABD ve İngiltere adresli yatırımcılar toplam portföyün %48’ini elinde tutmaktadır.

2014 yılı ve 2015’in ilk çeyreği boyunca ilk 10 ülke arasında yer alan Fransa, yılın ikinci çeyreğinden itibaren listede yer almazken, Ocak ayında listeye dahil olan Suudi Arabistan da Aralık ayı itibarıyla yerini Kanada’ya bırakmıştır. Öte yandan 2014 yılının tamamı ve 2015’in ilk dokuz ayında son sıralarda yer alan Yunanistan, son çeyrekte 5’inci sıraya yerleşmiştir. Payı ise %3’ten %4’e yükselmiştir.

11. Hisse Senetlerini Elde Tutma Süreleri*

	2015		2014		2013		2012		2011	
	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli
BIST TÜM	251	39	290	41	313	42	389	46	316	37
BIST 100	230	33	268	34	287	37	343	40	275	35
BIST 30	214	28	243	26	260	27	305	33	251	35
BIST 50	223	30	259	29	279	30	330	35	261	35
BIST SİNAİ	328	61	417	71	444	63	639	54	510	43
BIST HİZMETLER	304	32	352	30	370	35	533	46	431	33
BIST MALİ	211	33	239	34	267	36	302	43	254	37
BIST TEKNOLOJİ	315	19	571	55	332	39	324	21	218	17
BIST TİCARET	571	50	688	66	651	63	837	41	453	34
BIST BANKA	178	19	207	21	252	26	272	31	243	32
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	337	92	392	103	355	65	481	83	330	53

2015'te yabancı yatırımcıların BIST100'deki elde tutma süresi 230 gün olmuştur. En uzun elde tutma süresi 571 günle BIST Ticaret, en kısa elde tutma süresi ise 178 günle BIST Banka'da gerçekleşmiştir.

Yerli yatırımcılar ise BIST100'de 33 gün, en uzun süreli olarak BIST Holding ve Yatırım'da 92 gün, en kısa süreli olarak da BIST Banka'da 19 gün vadeyle yatırım yapmıştır.

2015 yılında da yabancıların uzun, yerli yatırımcıların ise kısa vadeli yatırım perspektifi sürmüştür. Yabancı yatırımcıların ortalama 287 gün, yerli yatırımcıların ise 40 gün olan ortalama elde tutma süresi sonucunda toplam işlem hacminde yerli yatırımcıların payı %78 seviyesinde gerçekleşmiştir.

2015'te yabancıların tüm endekslerde elde tutma süresi kısalmıştır. BIST100'de 2012'de 343 gün olan elde tutma süresi üç yıl üst üste azalarak 2015'te 230 güne inmiştir. Son dört yıldır yabancıların en kısa elde tutma süresinin BIST Banka'da, en uzun sürenin ise BIST Ticaret'te olduğu gözlenmiştir.

2011'den bu yana yerli yatırımcıların en uzun elde tutma süresi BIST Holding ve Yatırım olmuştur. En kısa elde tutma süresi ise son 3 yıldır değişmeyerek BIST Banka olmuştur.

2015 yılında 2014'te olduğu gibi yerli ve yabancı yatırımcıların en kısa elde tutma süresi BIST Banka'da gerçekleşmiş ve yerliler için 21 günden 19 güne, yabancılar için de 207 günden 178 güne inmiştir. En uzun elde tutulan endeks yerli yatırımcılar için BIST Holding ve Yatırım

olmaya devam etmiş, ancak süre 103 günden 92 güne inmiştir. Yabancı yatırımcılar en uzun soluklu yatırımları için BIST Ticaret endeksini tercih ederken, elde tutma süresi 688 günden 571 güne inmiştir. Yabancı yatırımcılar için elde tutma süresinin en çok kısaldığı endeksler 256 günle BIST Teknoloji ve 117 günle BIST Ticaret olmuştur. Ancak bu endekslerin yabancılar açısından en düşük yatırımcı sayısı ve piyasa değerlerine sahip olduğunu hatırlatmak isteriz.

**Elde Tutma Süresinin hesaplanmasında, Amerika Sermaye Piyasası Otoritesi (SEC) tarafından Fonlara uygulanan elde tutma süresi formülü kullanılmıştır. Formül; alım ve satım işlemlerinden küçük değer, portföyün yıllık ortalama değerine bölünerek 365 (gün sayısı) ile çarpılması esasına dayanmaktadır.*

12. Menkul Kıymet Bazında Yatırımcı Sayısı ve Piyasa Değeri

Menkul Kıymet Türü	2014 ARALIK		2015 ARALIK	
	Yatırımcı Sayısı	Piyasa Değeri (Milyon TL)	Yatırımcı Sayısı	Piyasa Değeri (Milyon TL)
Borsa Yatırım Fonu	3.393	192	2.773	124
Devlet İç Borçlanma Araçları	21.441	210.063	28.058	185.838
Diğer Menkul Kıymetler	618	3.075	1.583	3.344
Fon	2.751.820	36.093	2.916.854	38.783
Özel Sektör Borçlanma Araçları	137.825	44.815	136.756	46.811
Pay Senedi	1.081.241	640.643	1.064.754	563.594
Yapılandırılmış Ürünler	2.997	12	2.898	35
Toplam		934.893		838.529

13. Risk İştahı Endeksi

Aşağıda, MKK tarafından 2012 Aralık ayından beri açıklanan Yatırımcı Risk İştahı Endeksi (RISE) ile ilgili yorumlar yer almaktadır. RISE değerlerinin, on iki haftanın beşinde eşik değer olan 50'nin üstünde olduğu dördüncü çeyrek, bu senenin en oynak çeyreği olmuştur. Buna karşılık, 2015'in ilk dokuz ayında, 50 değerinden yüksek sadece üç adet gözlem bulunmaktadır. Tüm yatırımcılar için risk iştahı değerlerinin yıllık ortalaması 39,8 olup, bu ortalama değer son dört yılın en düşük değeridir. Bu durumda doğal olarak, BIST100 endeksi aynı on iki aylık dönemde %16,5 değer kaybetmiştir. Birinci çeyrekteki 20 Mart RISE değeri (16) bu yılın en düşüğü olurken, dördüncü çeyrekteki 16 Ekim RISE değeri (60,4) bu yılın en yüksek değeri olmuştur.

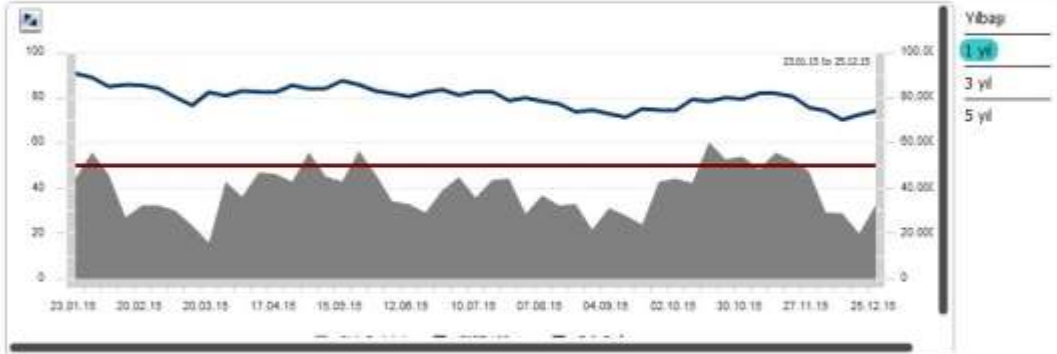
2015 yılı ile ilgili önemli noktalardan biri, ikinci çeyreğin son iki ayı hariç olmak üzere, yerli yatırımcıların risk iştahının yabancı yatırımcıların iştahından biraz daha yüksek olmasıdır. Bu sene için diğer bir önemli nokta ise, hesaplanan yedi kategori içinde, yerli fonların RISE serisi en oynakken, yerli gerçek kişilerin serisinin en durağan olmasıdır.

Özet olarak, RISE, seneye nötr noktaya yakın bir değer olan 48,5 seviyesinden başlamış ve genelde bu değer altında kalarak, yılı 32,6 seviyesinden kapatmıştır. Dört çeyreğin de RISE serilerinin karakteristikleri birbirlerinden biraz farklı olmuştur. İkinci çeyrek ile karşılaştırıldığında, birinci çeyrekte serilerin ortalamaları daha düşük ama oynaklıkları daha yüksektir. Üçüncü çeyrekte ise hem ortalamalar hem oynaklıklar, ilk iki çeyreğe göre daha düşüktür. Son çeyrekteki ortalamalar ve oynaklıklar ise diğer çeyreklerdekinden daha yüksektir. Bu trend, kısmen ve istatistiki açıdan geçerli olarak, sene başından itibaren çok baskın olan politik belirsizlikler ve gelişmekte olan ülkelerle ilgili genel iyimserliğin azalması ile açıklanabilir. Biraz açmak gerekirse, bu senenin en önemli konuları Türkiye genel seçimleri, GREXIT olasılığı, emtia fiyatlarındaki düşüşler, Çin ekonomisi hakkındaki endişeler ve FED'in faiz kararları ile ilgili sürekli değişen spekülasyonlar olmuştur. Bu konular, beraberce, Türk hisse senedi piyasası ve diğer hisse senedi piyasalarında, özellikle de gelişmekte olanlarında, akıl karışıklığı ve riske karşı iştahsızlık yaratmış gibi gözükmemektedir. Seçimler ve FED faiz oranları ile ilgili belirsizliklerdeki dördüncü çeyrekteki azalış ise, yerel risk iştahında geçici ve çok önemli olmayan iyileşmelere sebep olmuştur.

RISE DEĞİŞİM METODU

RISE SEVİYE METODU

☒ Tüm Yatırımlar ☐ Yerli Yatırımlar ☐ Yabancı Yatırımlar ☐ Yerli Gerekli Kişiler ☐ Yerli Tüzel Kişiler ☐ Yerli Fonlar ☐ Nitelikli Yatırımlar

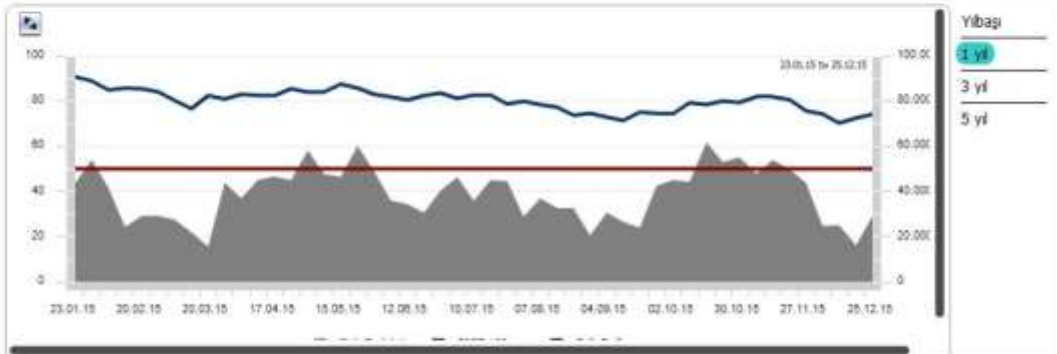

Son Değer	32,6	Sene Başına Göre Değişim (%)	(32,81)	
Bir Hafta Öncesine Göre Değişim (%)	62,99	Aylık En Düşük Değer	18.12.2015	20,0
Bir Ay Öncesine Göre Değişim (%)	(31,50)	Aylık En Yüksek Değer	25.12.2015	32,6
Üç Ay Öncesine Göre Değişim (%)	(26,50)	Yıllık En Düşük Değer	20.03.2015	16,0
Bir Yıl Öncesine Göre Değişim (%)	(27,67)	Yıllık En Yüksek Değer	16.10.2015	60,4

RISE DEĞİŞİM METODU

RISE SEVİYE METODU

☐ Tüm Yatırımlar ☐ Yerli Yatırımlar ☒ Yabancı Yatırımlar ☐ Yerli Gerçek Kişiler ☐ Yerli Tüzel Kişiler ☐ Yerli Fonlar ☐ Nitelikli Yatırımlar

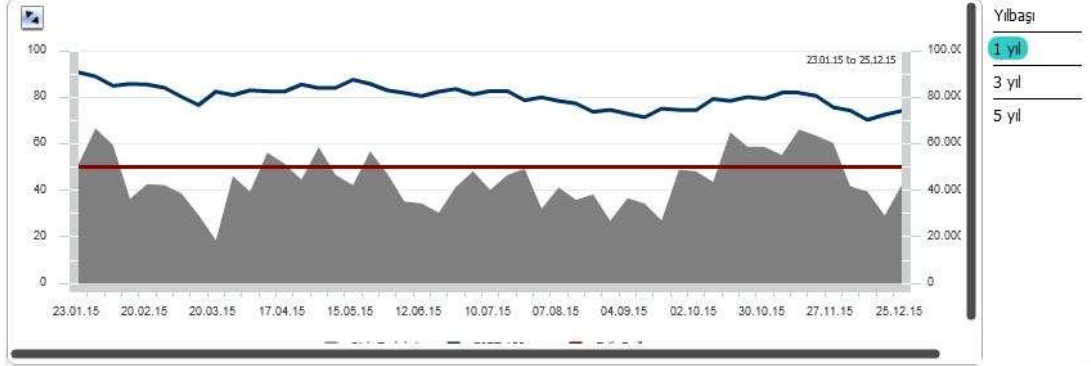

Son Değer	29,2	Sene Başına Göre Değişim (%)	(38,41)
Bir Hafta Öncesine Göre Değişim (%)	81,04	Aylık En Düşük Değer	18.12.2015
Bir Ay Öncesine Göre Değişim (%)	(33,21)	Aylık En Yüksek Değer	25.12.2015
Üç Ay Öncesine Göre Değişim (%)	(35,22)	Yıllık En Düşük Değer	20.03.2015
Bir Yıl Öncesine Göre Değişim (%)	(33,58)	Yıllık En Yüksek Değer	16.10.2015

RISE DEĞİŞİM METODU

RISE SEVİYE METODU

☐ Tüm Yatırımlar ☒ Yerli Yatırımlar ☐ Yabancı Yatırımlar ☐ Yerli Gerçek Kişiler ☐ Yerli Tüzel Kişiler ☐ Yerli Fonlar ☐ Nitelikli Yatırımlar

Son Değer	42,4	Sene Başına Göre Değişim (%)	(24,81)
Bir Hafta Öncesine Göre Değişim (%)	45,23	Aylık En Düşük Değer	18.12.2015 29,2
Bir Ay Öncesine Göre Değişim (%)	(29,72)	Aylık En Yüksek Değer	25.12.2015 42,4
Üç Ay Öncesine Göre Değişim (%)	(12,07)	Yıllık En Düşük Değer	20.03.2015 18,5
Bir Yıl Öncesine Göre Değişim (%)	(19,30)	Yıllık En Yüksek Değer	30.01.2015 66,7